



Vở CHUYÊN TU I TÁC BA CHỊ EM THÚY KIỀU, THÚY VÂN, VŨ NGỌC QUAN □□□□□□□□□□□□
GS. Nguyễn Tài Cẩn

1/ Trong đa số các bản Kiều hiện có, chúng ta chỉ thấy nói chung chung :

---vở niên đố i là: “Rong năm Gia Tĩnh triều Minh”

---và vở tu i tác hai chị em Kiều, Vân là :

“ Xuân xanh x p x T I tu n c p kê”

Nếu hiểu theo Đào Duy Anh, thì vở tu n c p kê x a có nghĩa là” đ n tu i 15, tu i cài trâm” có thể lý ch ng. Nhưng nh v y ng i đ c có thể có m y th c m c :

---V quan h, nếu Vân, Kiều 14-15 hay 15-16 tuổi thì Vũ Ngọc Quan mới khoảng 13-14, sao m t ng i tu i tr c 20 như Kim Tr ng l i có thể coi Vũ Ngọc Quan là m t b n đ ng song chí thi t, th m chí---trong nguyên văn b ng ch Hán c a TTTN--- còn chào b ng tên hi u là “H i Vũ ng huynh” và x ng hô đ i đ i b ng “ nhân huynh” -- “ti u đ ” ?

---V tâm lý, sao Kiều mới 15, 16 mà đã có thể gi i quy t vi c nhà trong c n gia bi n, nh t quy t đ nh bán mình, khuyên b o Vũ Ngọc Ông, đ n dò em út m t cách ch ng ch c nh v y ?

2/ Duy các bản Kiều miền Nam là có nâng tuổi chị em h Vũ Ngọc lên m t b c :

Xuân xanh x p x TRÊN tu n c p kê

(B n DMinh Th không dùng “t i tu n, đ n tu n” mà dùng “trên tu n”, tuy kh c nh m “trên thành “lên”, nh ng A des Michels đã đ nh ngoa l i thành “trên”)

Tr c đây chúng tôi ph ng đoán vi c nâng tuổi đ a Kiều lên 18-19, đ a Vân lên 17-18 và đ a Vũ Ngọc Quan lên 16-17: t kho ng tu i đó tr lên thì các th c m c trên kia đ u có thể

gi i quyết đ  c  n th a.

3/ Nh ng c  s  t  li u n o cho ph p chúng ta ph ng đ n theo h ng t ng tu i nh  v y không ? Xin th a r ng c  !

Trong

Thanh T m T i Nh n, tr c khi n i chuyên đ  ch i Thanh minh, t c gi  đ  gi i thi u hai ch  em Kiều , V n " tu i đ u đ ng đ  thanh xuân" v  Kim Tr ng "tu i tr c đ i m i".

Trong b n KIM V N KIỀU L C in n m Đ ng Khánh tam niên (1888) , k y hi u

AC.561., c ng nh  trong b n c ng t n KVKL, k  hi u l  VHv-1898 (m  B  DI SẢN H N N M đ u cho l  do Hoa Đ ng Ph m Qu  Th ch s n(?)) ,chúng ta l i th y th m m y chi tiết nh  sau :

M  đ u truy n, s n gi  vi t :

--- N m Gia T nh TAM NIÊN Tr u Minh (1524) thi n h  th i b nh ;

++ V  V ng Vi n ng  ai đ  c u đ o, m ng th y m t c  gi  cho 3 c nh đ o : 1

c nh đ  ra qu  , 1 c nh m i n  hoa, 1 c nh hoa đ  ch m h o .

V ng Vi n ng  ai đ n tr i s  cho 1 trai 2 g i.

++ V  v y  ng th i lo chuyên s n nghiệp m  chuyên sang lo chuyên h c v n trong gia đ nh.

--- Non 1 n m sau (không r  sau s  việc n o n u tr n đ y , nh ng c  li u cho biết l  v n trong năm 1524) qu  nhiên b  Vi n ng  ai b t đ u l n l t sinh con : đ u ti n l  2 g i r i 1 trai .

R i v  Th y Kiều, Th y V n s n gi  l i vi t : ::

++ Kho ng 12 tu i hai c  đ u đ  r t đ p .Ba ch  em c ng h c với nhau.Ri ng

C  Kiều đ  t i, nh t l  t i v   m nh c;

++ V  s t kho ng h n 20 n m l c tr  , tuy c  nhi u ng   i nh m nhe , nh ng Kiều v  V n đ u v n ch a ch u nh n l i ai ;

--- Đ n năm Gia T nh 24 (1545) x y ra chuyên đ  ch i Thanh Minh, ch  em Kiều

th m m  Đ m Ti n r i g p Kim Tr ng. V  sau đ  l  b t đ u n y sinh m i t nh

Kim-Kiu rđi bđt đđu gđp chuyên gia biên.

4/ Bđn KIM VÂN KIU LĐC theo ý chúng tôi, rđt quan trđng

(1)

. đđ đây nó không

nhđng đđng hđ đđ bđn TRÊN TUĐN CĐP KÊ cđa D.Minh Thđ và A.D. Michels mà nó còn cho nhđng con sđ rđt cđ thđ nhđ :

--- Kiu sinh khođng 1524, đđi chđi Thanh minh năm 1545 , vđy gđp Kim Trđng vào lúc 21 tuđi, chđ không phđi vào lúc mđi TĐI TUĐN CĐP KÊ !

--- Chuyên đđ cho "tđ đđng đđng ong bđ đđm đđi vđ mđc ai " rõ ràng là chuyên đđ kéo dài HĐN 20 năm ("nhđ thập niên ĐĐ") chđ cũng không phđi chđ là chuyên cđa thđi kì mđi cài trđm !

5/ Chđc sđ an giđ bđn KVK LĐC có nhiđu căn cđ Trung Quđc trong tay :

--- Nhđng chi tiđt nhđ chuyên Vũng Bà nđm mđng thđy đđc cđ cho 3 cđng đđo , chuyên Kiu sinh năm 1524 (Gia Tđnh tam niên) đđu đđ đđc ghi trong tác phđm cđa TĐ Văn Trđng, mđt ngđ đđi Minh, đđ theo HĐ Tôn Hiđn đđng đđp BĐc

(2)

;

Chi tiđt TĐ HĐi sau khi thđng trđn đđ gđp đđi Kiu và tôn Kiu lên hàng " phu nhân " (vào khođng năm Gia Tđnh thđ 35, tđc năm 1556) cũng đđ có trong Vũng Thúy Kiu Truyđn cđa ĐĐ Hoài

(3)

;

6/ Nhđng theo ĐĐng Quđng Hàm, nhìn trên đđi thđ, KVK LĐC đđi là mđt bđn đđch đđi tđ tác phđm Nđm cđa CĐ

Nguyđn Du

(4)

.

Vđy sođn giđ KVK LĐC là mđt ngđ đđ đđ có công tra cđu đđ tìm hiđu Nguyđn Du khi đđch ĐĐn trđng tân thanh và có phđn chđc là ông đđ hiđu vđn đđ tuđi tác cđa ba chêm Thúy Kiu chính xác hđn đđsđ các nhà biên khđo Truyđn Kiu vđ sau này.

Có đđu cđn phđi đđ ý đđn 2 chuyên :

---Chuyên so n gi ng h d b n TRÊN TU N C P KÊ rõ ràng là m t chuyên không còn gì đ nghi ng n a ;

--- Nh ng chuyên Kiều h n 20 năm ch a nh n l i c u hôn c a ai và khi g p Kim Tr ng đã 21 tu i l i là m t chuyên đang c n ph i cân nh c ! .Chính chúng tôi cũng đang có nh ng băn khoăn

(5)

.R t có th so n gi ch n 2 con s y là ch đ nh n m nh, th m chí c

ng đ u cho rõ h n cái ý: Kiều đã là m t n thanh niên đang đ tr ng thành ch

không ph i ch là m t cô gái m i cài trâm !

So n gi là ng i g ng d ch sát ý nghĩ c a Nguy n Du : ông không theo c các c li u bên s !

(6)

. Nguy n Du đã cho Kiều trên tu n c p kê thì ông cũng ph i g ng d ch làm sao cho th t rõ ý là trên tu n c p kê !

CHÚ THÍCH

(1) B n KIM VÂN KI U L C có nh ng đ c đ m đáng chú ý nh sau :

---Đây là m t b n rút g n ch còn 62 trang, l i vi t theo l i Văn Ngôn c a Vi t Nam;

---Đây là m t b n tuy in đ i Đ ng Khánh nh ng in theo m t b n g c chép tay r t c , ch a k h úy theo l nh 1803 tri u Nguy n .

---Đây là m t b n rõ ràng có d ng ý b o v Nguy n Du :

++ Khi Gia Long lên ngôi năm 1802, có l gia đình c Nguy n Du r t s , không mu n ph bi n b n Kiều Nôm c a mình , nh ng xã h i đã nghe phong thanh l i có đòi h i rất cao, r t nhi u ng i mu n đ c đ bi t chuyên. S an gi KIM VÂN KI U L C mu n g khó cho Gia đình c Nguy n Du , nên ph i vi t m t b n tóm t t b ng Văn Ngôn , cho ph bi n ,đ th a m n yêu cầu đó;

++ N u Gia Long đ c đ c tr c ti p b n ti u thuy t Tàu thì v n có th b t t i Nguy n Du sao l i đ m m t b n nh v y mà di n Nôm : Tú Bà thì d y toàn nh ng chuyên t c t u c a thanh lâu ; T H i thì là m t tên gi c chuyên ch ng tri u đình !

Trong KIM VÂN KI U L C s an gi đã tóm t t l i , không còn gì đ b t t i n a : Nh ng

chuyên doy “ 7 chê 8 nghê ” trong lou xanh đou bêxóa bê hêt. Nhêng câu có tính phên nghêch nói vê Tđ Hêi cũng không còn bóng dáng.

(2) Xin xem bài cáa Giên Chi (Tđp chí Vănđ miên Nam , số 43, 1964)

(3) Xin xem Phêm Quênh (Nam Phong số tháng 12 năm 1919)

(4) Xin xem Dong Quêng Hàm (Tđp chí Tri Tân, số 4, năm 1941)

(5) Ngay chúng tôi cũng đã phêng đoán khác vêi sođn giê KVKL : nhê trong bài đã nói, đo cuên Tđ LIêU TRUYêN KIu in năm 2004, trang 30, chúng tôi đã viêt là Kiu đang đo tuđi 18-19 khi đi chêi Thanh minh..

(6) Sođn giê không theo bên số, nhê *** cho Kiu nhêy xuêng sông Tiên Đong năm 1560 (chê không phêi năm 1554), ***và cho Kiu đã lou loc đúng 15 năm (chê không phêi chê khoêng 10 năm) !

N.T.C